

Werkatelier Ecoports – 8 november 2013, Leeuwarden

Rapport van de ‘Brainstorm sessie over relatie EcoPorts en Waddenzeehavens’

Daniel Puente-Rodríguez

Het werkatelier had twee fundamentele onderdelen – presentaties en een interactieve sessie. Presentaties vormden het eerste onderdeel. Arjen Bosch opende het werkatelier en gaf context vanuit zijn positie als (dagvoorzitter en) secretaris van de raad van advies van het programma Waddenzeehavens. Hij vertelde onder andere welke stappen reeds zijn uitgevoerd binnen het Waddenzeehavens programma, wie de verschillende partners organisaties zijn, en het onderdeel eco-certificering binnen het geheel. Dan, Antonis Michail uitlegde hoe de certificaten die ze vanuit de ESPO geven (SDM en PERS) werken. Hij tonde zich open om van uit zijn organisatie het proces van eco-certificering van Waddenzeehavens te ondersteunen. Daarna legde Antonis Michail uit hoe de certificaten die ze vanuit de ESPO geven (SDM en PERS) werken. Hij toonde zich er voor open om vanuit zijn organisatie het proces van eco-certificering van Waddenzeehavens te ondersteunen. Vervolgens vertelde Bart van de Kolk hoe de eco-certificering via de ESPO (d.w.z. SDM en PERS) in de praktijk werkt– d.w.z. in de praktijk van Groningen Sea Ports die al een lange tijd ervaring hebben met Ecoports. Ten slotte lichtte Daniel Puente-Rodríguez de achtergrond van het participatieve onderzoek toe, dat hij vanuit de WUR uitvoert met als doel om het proces waarin Waddenzeehavens zo efficiënt mogelijk hun eco-certificaten verkrijgen en onderhouden, te faciliteren.

Na een pauze om alle informatie te verwerken en kennis te maken met elkaar, startte het gezelschap met de brainstormsessie.

De brainstormsessie was gestructureerde aan de hand van de volgende 3 aspecten:

- (1) Problemen die Waddenzeehavens hebben t.o.v. de eco-certificering van hun producten en diensten,
- (2) de kansen die havens er in zien, en
- (3) de wensen van de vertegenwoordigers van Waddenzeehavens (“wat wil je?”).

1. Problemen – Hieronder is geprobeerd om de belangrijkste aspecten te noemen die als problematisch werden ervaren bij sommige haven-vertegenwoordigers. Dat wil zeggen dat niet iedereen dit op dezelfde manier ervaart of aangeeft dat dit de belangrijkste problemen zijn:

- a. *Verantwoordelijkheid*. Voor sommige havens is het nog niet duidelijk wie verantwoordelijkheid moet dragen voor de activiteiten die gerelateerd zijn aan de eco-certificering.
- b. *Kosten en Personeelscapaciteit* die te maken hebben met het verkrijgen van een certificaat. Sommigen delen hun zorgen dat ze niet wisten hoeveel tijd deze activiteiten in beslag kunnen nemen en of ze daar capaciteit voor hebben. Daarmee werden benoemd de mogelijk gerelateerde economische kosten, zoals het betalen van salarissen of uren van de havenmedewerkers die hiervoor verantwoordelijk moeten zijn.

- c. (Gebrek aan) *Politiek draagvlak*. Deze zorg (bijvoorbeeld dat de prioriteiten van havens worden bepaald door de politieke kleur van de gemeente; en dat het is dus afhankelijk van verkiezingen) werd uitgesproken door de havens wiens activiteiten en organisatie met de lokale politiek verweven zijn.
- d. Een ander geïdentificeerd probleem dat geformuleerd is en dat volgens mij de andere genoemde problemen samenvat is dat het *ontbreekt aan milieu beleid* bij sommige havens.

2. Kansen

- a. *Publieke Relaties (PR)* – Het eco-certificeren wordt gezien als een belangrijk middel om naar buiten te communiceren.
- b. (Versterken de) *Samenwerkingsverband tussen Waddenzeehavens*. Iedereen zag het proces van gezamenlijk het proces van eco-certificeren aan te gaan als een kans om kennis, ervaringen, expertise, ideeën (bijvoorbeeld om gezamenlijk indicatoren – zoals energie, bodem-baggeren, afval, natuur, veiligheid – te definiëren) te delen met andere havens
- c. *Milieu zelfbewustwording*. Havens herkennen de kansen en verantwoordelijkheden van hun ligging aan de Waddenzee (b.v. UNESCO wereld natuurreservaat zone, Natura2000) en denken dat het proces van eco-certificering een bijdrage kan leveren aan het expliciet aanpakken van duurzaamheid. De bewustwording kan ook een bijdrag leveren aan het verbeteren van de interne organisatie-structuur van havens

3. Wat willen Waddenzeehavens?

- a. *Eco-certificering van havens*. Momenteel bezit Groningen Sea Ports (d.w.z. de Eemshaven en Delfzijl) het PERS certificaat. De andere Waddenzeehavens zijn geïnteresseerd en willen de juiste stappen naar een eco-certificaat zetten. Eco-certificeren wordt gezien als een tastbare doelstelling.
- b. *Samenwerkingsverbanden met andere havens versterken*. Het eco-certificering proces wordt gezien als een vehicle voor het verdiepen en uitbreiden van de relaties tussen havens.

Na afloop van de brainstorm sessie hebben de deelnemers afgesproken dat de samenwerking rondom de eco-certificering van Waddenzeehavens doorgaat.

Daniel (WUR) zal een discussiegroep voorbereiden om de belangrijke wensen, issues, en problemen van Waddenzeehavens te identificeren.

Verder hebben we gesproken over het Waddenzeehavendebat (20 november 2013, Groningen). De vertegenwoordigers van de havens wilden vooral ‘gezamenlijkheid uitstralen’. Voor de discussie zeiden ze dat ze van de aanwezigen in de sessie rondom EcoPorts zouden willen horen wat de beleving is van eco-gecertificeerde Unesco-havens. Arjen Bosch heeft het werkatelier afgesloten door de deelnemers te vragen welke woorden het beste de bijeenkomst zouden kunnen beschrijven. Ik denk dat alle aanwezigen het er mee eens zouden zijn als ik zeg dat ‘samenwerken’ het sleutelwoord is.

Hieronder staan alle gekozen woorden:

- Samenwerken
- Met elkaar oplossingen vinden
- Kennismaking – samenwerking
- Coöperatieve Waddenhavens
- Samenwerking
- Leuke dingen doen
- Knowledge sharing